

Nationaløkonomisk forening

Fremtidens beskæftigelsesindsats

11 september 2024

Nationaløkonomisk Forening – The Danish Economic Society

Nationaløkonomisk forening

Formål

Det er formålet for Nationaløkonomisk Forening at formidle og højne debatten om økonomiske emner i Danmark

Det sker gennem udgivelse af Nationaløkonomisk Tidsskrift og andre publikationer, afholdelse af foredrag og diskussioner samt deltagelse i internationalt samarbejde med tilsvarende foreninger i nordiske og andre lande

Nationaløkonomisk Tidsskrift har som hovedformål at være forum for præsentation og debat af analyser for dansk økonomi på videnskabeligt plan samt dertil at formidle forskningsresultater og fremme den faglige debat og økonomisk-politiske emner

Hvad kommer vi til at gøre

- Opdateret hjemmeside og tilstedeværelse på LinkedIn
- Bruge LinkedIn til at flage NØF/NØT bidrag til samfundsdebatten løbende
- Ca. 6 møder om året med forskelligt faglige fokus, som rammer relevans for hele medlemsgruppen
- Fokus på, at blive mere relevant for studerende

Deltagerne

Claus Kreiner
Professor ved KU

Erik Simonsen
Vicedirektør i DA

Damoun Ashournia
Cheføkonom i FH

Anbefalinger til fremtidens beskæftigelsesindsats

Ekspertgruppen for fremtidens beskæftigelsesindsats

Claus Thustrup Kreiner

Ekspertgruppen

Iben
Bolvig

Vibeke
Jensen

Peter
Karm

Claus T.
Kreiner

Michael
Rosholm

Jakob E.
Søgaard

1

Ekspertgruppens opdrag og tilgang

2

Udfordringsbillede

3

Seks anbefalinger

4

Yderligere betragtninger om organisering

Målsætninger for indsatsen

Høj beskæftigelse

Lave omkostninger

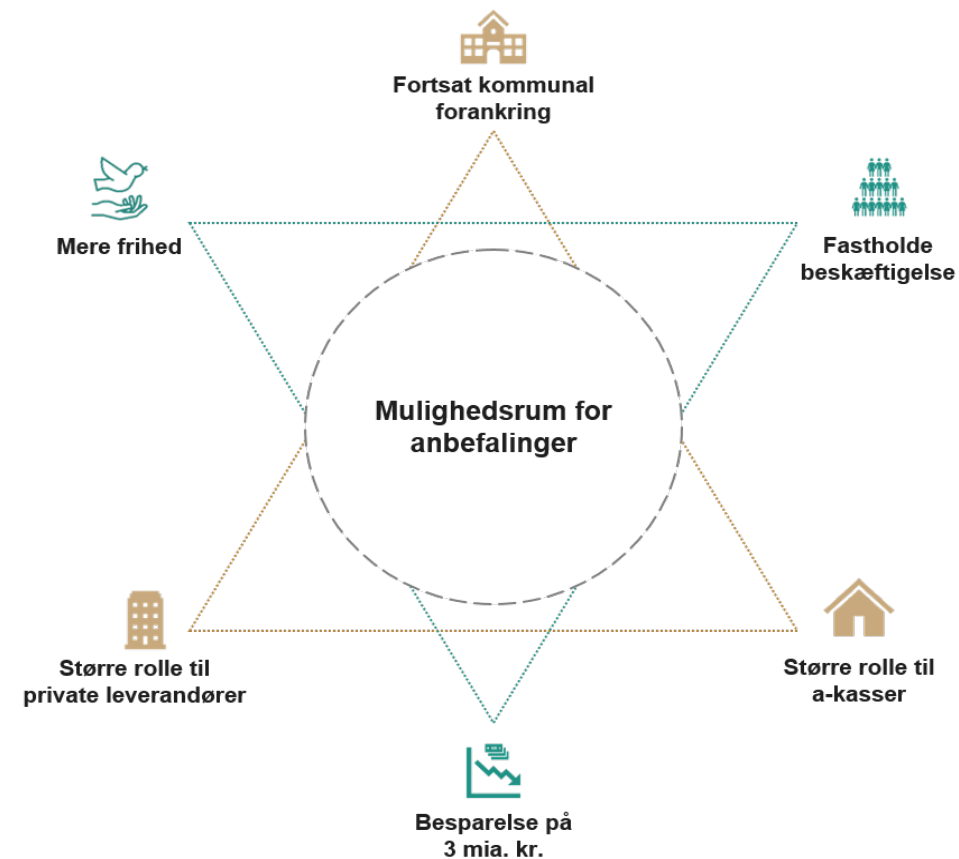

Høj borgertilfredshed

Enkelt og gennemsigtigt

Ønsker i kommissoriet

Centrale analyser i ekspertgruppens arbejde

Systembeskrivelse

Beskæftigelsessystemets virkemåde, styring, indretning, kontrol, incitamenter mv.

Grundlag for at vurdere **kompleksitet** og **mulige reformændringer**

Tids- og ressourceanalyse

Kortlægning af jobcentrenes tids- og ressourceforbrug på forskellige aktiviteter og målgrupper.

Grundlag for at analysere **udgifterne** og identificere **udgiftstunge aktiviteter og administration**

Borgersurvey

Omfattende survey af 11.000 borgeres møde med systemet

Grundlag for at analysere **værdighed** og **tilfredshed** med jobcentrene

Befolkningens tilknytning til arbejdsmarkedet over tid

Ny analyse af befolkningens tilknytning til arbejdsmarkedet over tid.

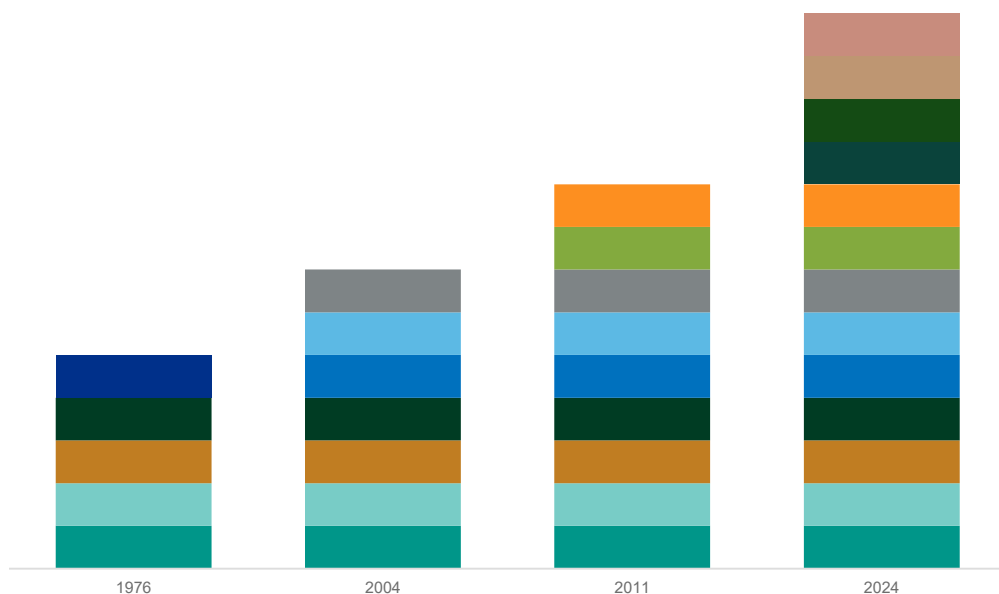
Grundlag for at vurdere **muligheden for store reformer** uden at gå på kompromis med **høj beskæftigelse**

Udfordringsbillede

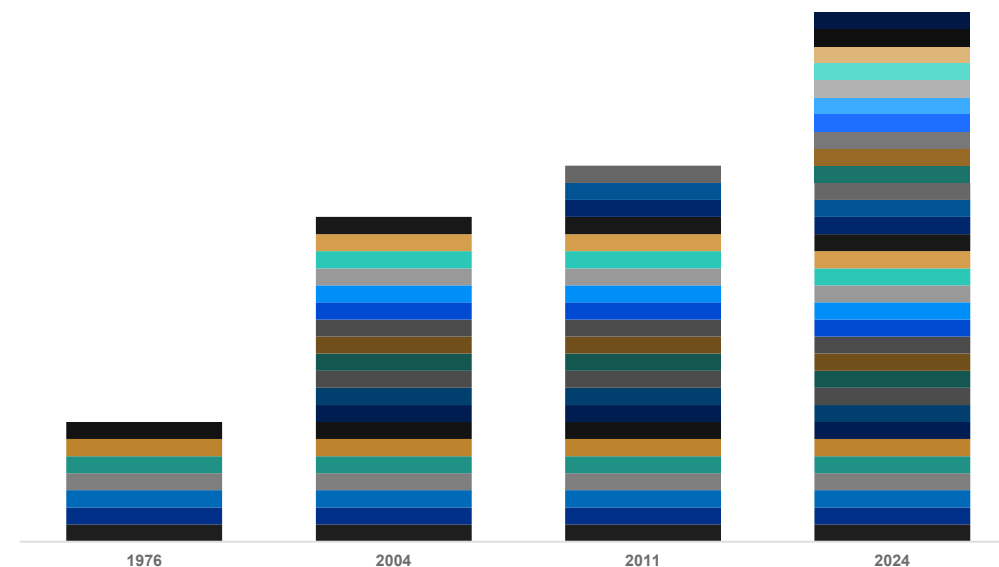

Antallet af målgrupper og indsatser er vokset markant over tid

Antallet af målgrupper

Antallet af indsatser og ordninger

X

=

Kompleksitet og særregler på tværs af målgrupper i den aktive indsats

Fremtidens beskæftigelsesindsats	1. Dagpengemodtagere	2. Jobber på kontrakt i modtagerne	3. Aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere	4. Udenarbejdsskema	5. Aktivitetsparate uddannelsesindsatser	6. Aktivitetsparate uddannelsesindsatser	7. Personer i jobtilrettelse	8. Personer i ressourceforløb	9. Personer i uddannelse	10. Personer i uddannelse	11. Personer i uddannelse	12. Udenarbejdsskema	13. Udenarbejdsskema
Tidspunkt for registrering af oplysninger på Jobnet													
Love, Formål													
Beskrivelse af indsatsen i kommunen, der vægter indsatsen over for unge													
Inddragelse af f.eks. samarbejdspartnere													
Målgrupper i loven													
Oppebuds- og tidsperioder for kontaktførelse og ret og pligt til tilbud mv.													
Hvornår tidsperioden for kontaktførelse og ret og pligt til tilbud mv. regnes fra													
Pligt til at søge konkret job													
Tilbyde af information og vejledning om bl.a. job													
Etik og opfølgning med registrering og formidling													
Bemyndigelse til at fastsætte regler om blandt bl.a. jobsøgende og arbejdsgivere													
Skal tilsendes som joboplysning													
Være et af joboplysningerne													
Registrering af joboplysningerne i Jobnet													
Angive job nr. i Jobnet													
Angive job nr. i Jobnet													
Opdatere oplysningerne løbende													
Struktureret oplysning af oplysningerne på Jobnet ved gentilretning													
Målgrupper omfattet af kontaktførelse og ret til joboplysning													
Tilbud om jobsamtale i/m. afslutning af bånd													
Formål med kontaktførelse													
Indhold i jobsamtaler skal have fokus på konkrete joboplysninger													
Uddannelsesoplysning													
Inddragelse af samarbejdspartnere ved at give jobbet indsigelse													
Antal jobsamtaler de første 6 måneder													
Krav om tidspunkt for første jobsamtale													
Akksenten tilføjer jobsamtaler (fælles jobsamtaler)													
Jobsamtalens form													
Se booking af jobsamtaler													
Inddragelse af booking af fælles jobsamtaler													
Akksente og jobcenter indkaldt til første jobsamtale													
Akksente og jobcenter kan indkaldes til en jobsamtale med kort varsel/forlange retten til se booking													
Koordinerende sagsbehandler mhp. helhedsorienteret indsats													
Ret til at søge anden aktør mhp. etablering af netværk													
Jobsamtaler og indsigelse i/m. kontraktforhold													
Formål med Min Plan													
Indhold i Min Plan													
Regulering af jobsamtaler, der stabiliserer/forbedrer socialt mv. tilstand i Min Plan													
Jobmål og måling													
Udarbejdelse af Min Plan ved første jobsamtale													
Opdatering og digital tilgængeliggørelse af Min Plan													
Rehabiliteringsplan forberedelse del													
Udarbejdelse af den forberedende del													
Rehabiliteringsplan indsigelse del													
6 ugers jobrettet uddannelse													
Varighed af 6 ugers jobrettet uddannelse													
Ret til 6 ugers jobrettet uddannelse på ny ved ny ledighed													
Akksente træffer afgørelse om 6 ugers jobrettet uddannelse													
Tilbud kan give et særligt forhold													
Tilbudets formål													
Mulighed for fravigelse af ledighedsforpligtelsen i/m. deltagelse i tilbud													
Mulighed for fravigelse af ledighedsforpligtelsen i/m. deltagelse i tilbud													
Mulighed for at deltage i tilbud i udlændt													
Ophør af tilbud													
Mit samarbejdsråd													
Ret til selvvalgt virksomhedspraktik													
Formål med virksomhedspraktik													
Formål med virksomhedspraktik													
Varighed af virksomhedspraktik													
Mulighed for godtgørelse													
Forhold til de ansatte hos arbejdsgiver og konkurrenceforvinding													
Lentilskud													
Ret til selvvalgt lentilskud													
Formål med lentilskud													
Varighed af lentilskud													
Krav om forudgående periode på off. forsørgelse													
Løn og ansættelse evnl. ved lentilskud													
Arbejdsforhold ved offentlig lentilskudsjob													
Løniveau ved offentlig lentilskudsjob													
Fastsættelse af lentilskudsjob													
Uddannelse													
Formål med nyindsats													
Vejledning og opkvalificering ordineret uddannelse													
Øvrig vejledning og opkvalificering													
Ret til læse, skrive, regne og ordblindkursus													
Ret til studie eller erhvervskompetencegivende uddannelse som tilbud													
Ret til studie eller erhvervskompetencegivende uddannelse som tilbud i op til 6 måneder v. pålæg													
Ret til uddannelsesløb													
Ret til korte erhvervsrettede kurser (regional uddannelsesopgave)													
Ordning med ret til uddannelsesløb													
Ret til tilbud i hele ledighedsperioden for målgruppen for ret og pligt til tilbud													
Ret og pligt til tilbud													
Tidspunkt for ret og pligt til tilbud													
Varigheden på ret og pligt til tilbud													
Kontinuerlig ret og pligt til tilbud													
Mindre intensiv indsats													
Undtagelse til mindre intensiv indsats ved bl.a. mikrobud													
Jobtilrettelse													
Resourcer													
Flækjob													
Rehabilitering													
Jobretten													
Ret til at indgå som vikar i jobrotationen													
Betingelser for vikariering													
Opkvalificering i/m. flækjob													
Vejledning													
Mentorløb													
Stille til særlige udgifter ved deltagelse i tilbud (Hølpemidler)													
Befordring og godtgørelse													
Ret til at få dækket faste udgifter til befordring og fx helhedsoplysninger													
Akksente træffer afgørelse og udbetaler befordringsgodtgørelse													
1.000 kr. til hel eller delvis godtgørelse til ansatte udgifter ved deltagelse i tilbud													
Jobsamtaler og bånd skal give tilstanden og bryde nedvælgte oplysninger for administration													
Jobsamtaler skal indeholde oplysning om relevante indsigelser om tilbud mv. over for akksente													
Reaktion af driftsudgifter													

Central, regeltung processtyring

Borger: Hvornår skal jeg som ledig uploade mit CV?

- Dagpengemodtagere skal uploade CV efter 2 uger, mens det for jobparate kontanthjælpsmodtagere er efter 3 uger.

Sagsbehandler: Ret til og pligt til anden aktør for én gruppe

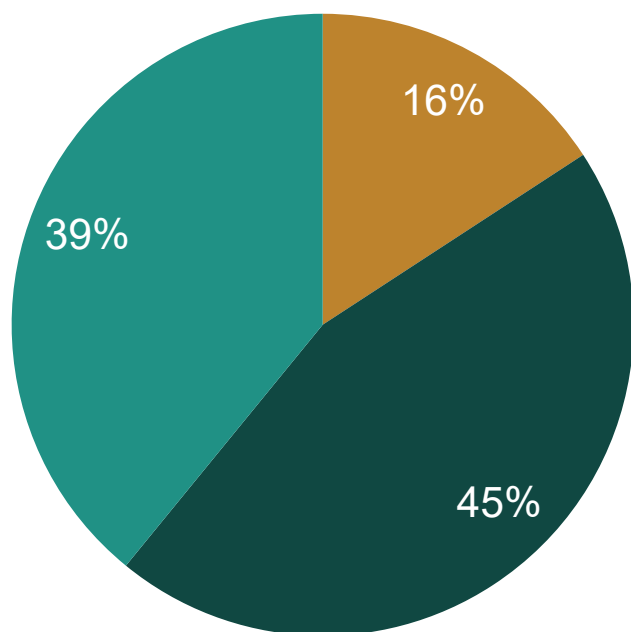
- For ledighedsydelsesmodtagere skal kommunen efter 6 mdr. orientere borgeren om, at de har ret til indsats hos en anden aktør, og efter 12 mdr. skal kommunerne sætte et forløb i gang hos anden aktør.

Administration: Udmøntning af sanktionslovgivning

- Ankestyrelsen fandt i en praksisundersøgelse fejl i ALLE sager vedr. skærpet rådighedssanktion for aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere.

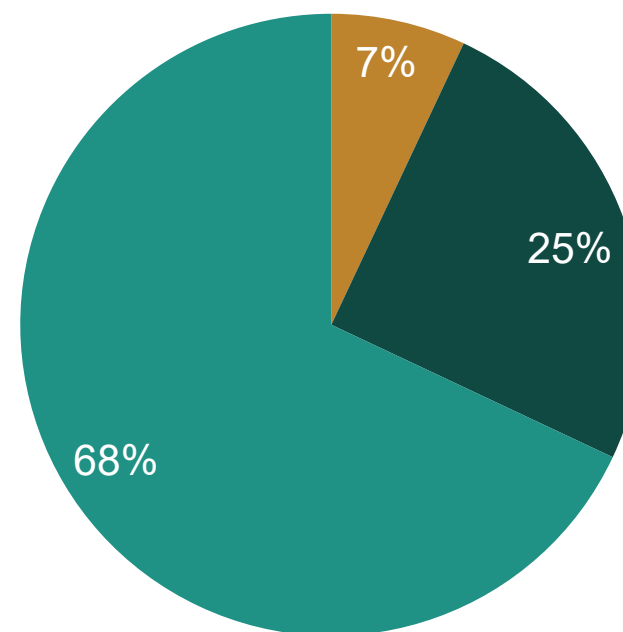
Ny analyse af borgertilfredshed og oplevelse af værdighed

Hvad er bestemmende for indsatsen?

- Mine behov
- Regler
- Begge dele

Er hjælpen passende?

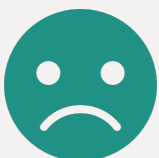

- Jeg vil gerne have flere møder
- Jeg vil gerne have færre møder
- Antallet af møder er passende

Ekspertgruppens diagnose

Detailstyret beskæftigelsesindsats med en myriade af proceskrav

Utilfredshed med krav, regler og regulering

Komplekst og ugennemskueligt system

Høje udgifter til beskæftigelsesindsatsen

Seks anbefalinger til fremtidens beskæftigelsesindsats

Få målgrupper og særr regler i indsatsen

#1

Fremtidens
beskæftigelsesindsats

Fem nye indsatsgrupper

Dagpengeindsats

Jobsøgningsindsats

Jobhjælpsindsats

Sygedagpengeindsats

Indsats for øvrige grupper

Få målgrupper og særregler i indsatsen

#1

Nedslagspunkter i en ny målgruppestruktur

Afskaffelse af ressourceforløb

Afskaffelse af jobafklaringsforløb

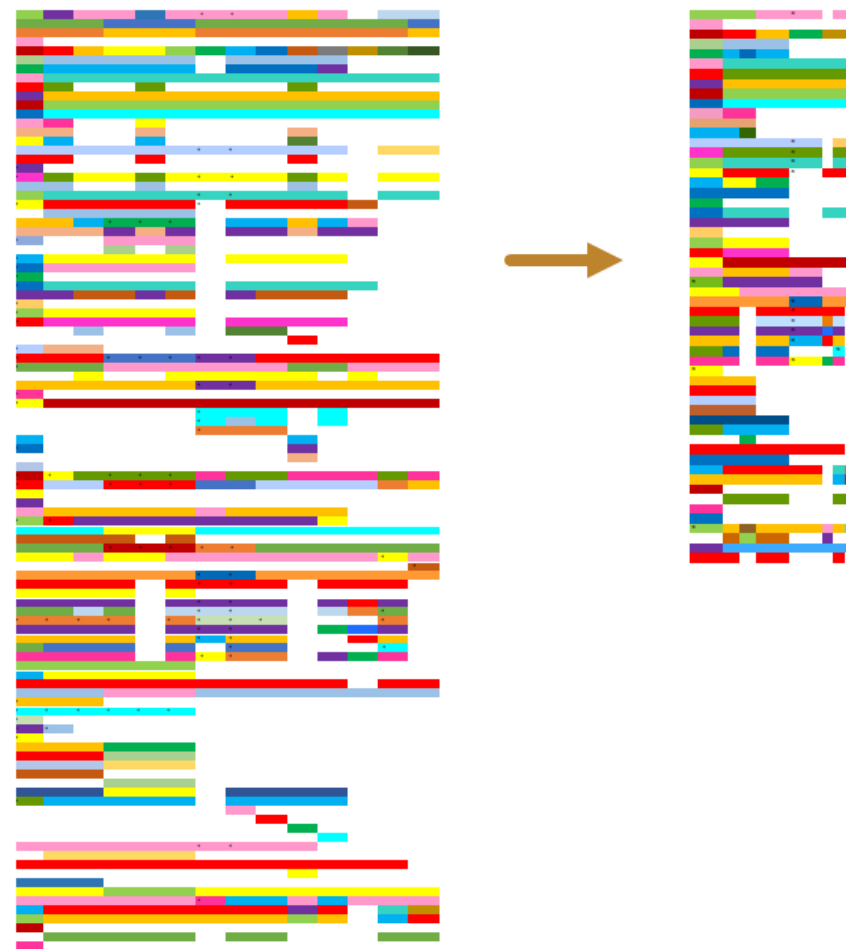
Afskaffelse af uddannelsespålæg, gentagende aktiveringskrav m.v. for unge

Individuelt tilrettelagt indsats for borgeren

#2

>50% af (sær)regler fjernes

Individuelt tilrettelagt indsats for borgeren

#2

Nyt kontaktforløb for borgerne de første seks måneder

Borgere længere fra arbejdsmarkedet

*Skal deltage i minimum én samtale.
Intet lovkrav om aktivering.*

Borgere tæt på arbejdsmarkedet

Krav om minimum fire samtaler og ét tilbud om aktivering, men mulighed for at fritage borger

Individuelt tilrettelagt indsats for borgeren

#2

Nedslagspunkter i en ny indsats

- Krav om rehabiliteringsteam afskaffes
- Fremdriftsgaranti for borgere længere fra arbejdsmarkedet
- Mulighed for pause fra indsatsen
- Sygemeldte fra beskæftigelse flyttes ud af beskæftigelsesindsatsen
- Uddannelsesindsatsen forenkles og målrettes ledige med størst behov

Værdigt sanktions- system i balance

#3

Ny tilgang til sanktioner

Længere fra arbejdsmarkedet:
Mødes som udgangspunkt ikke med
sanktioner

Tæt på arbejdsmarkedet:
Automatisk påmindelse og sanktion
ved manglende registrering af
jobsøgning

Nedlæggelse af jobcentre og fri organisering

#4

Nye muligheder i organisering af beskæftigelsesindsatsen

Kan sammenlægge beskæftigelses-, social- og sundhedsområdet i én forvaltning

Kan beslutte at indsatsen for nogle målgrupper i beskæftigelsessystemet skal varetages af en anden kommunal forvaltning

Nedlæggelse af jobcentre og fri organisering

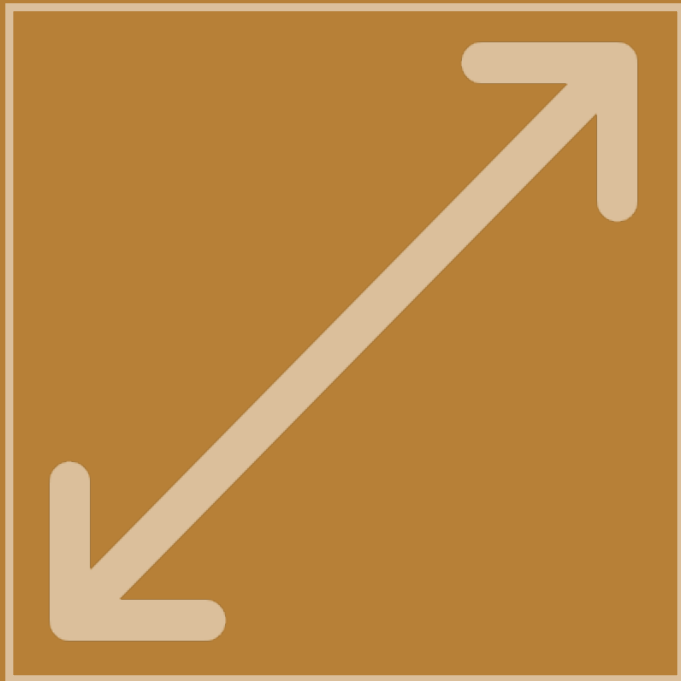
#4

Fremtidens
beskæftigelsesindsats

En mere sammenhængende indsats på tværs

Mere plads til a-kasser og private leverandører

#5

Roller for a-kasser og private leverandører i fremtiden

A

A-kasser fastholder deres nye ansvar for kontaktforløbet de tre første måneder og får større ansvar for sygemeldte dagpengemodtagere

Centrale rammeudbud af digitale job-søgningskurser og selvbetjeningsløsninger til sygemeldte

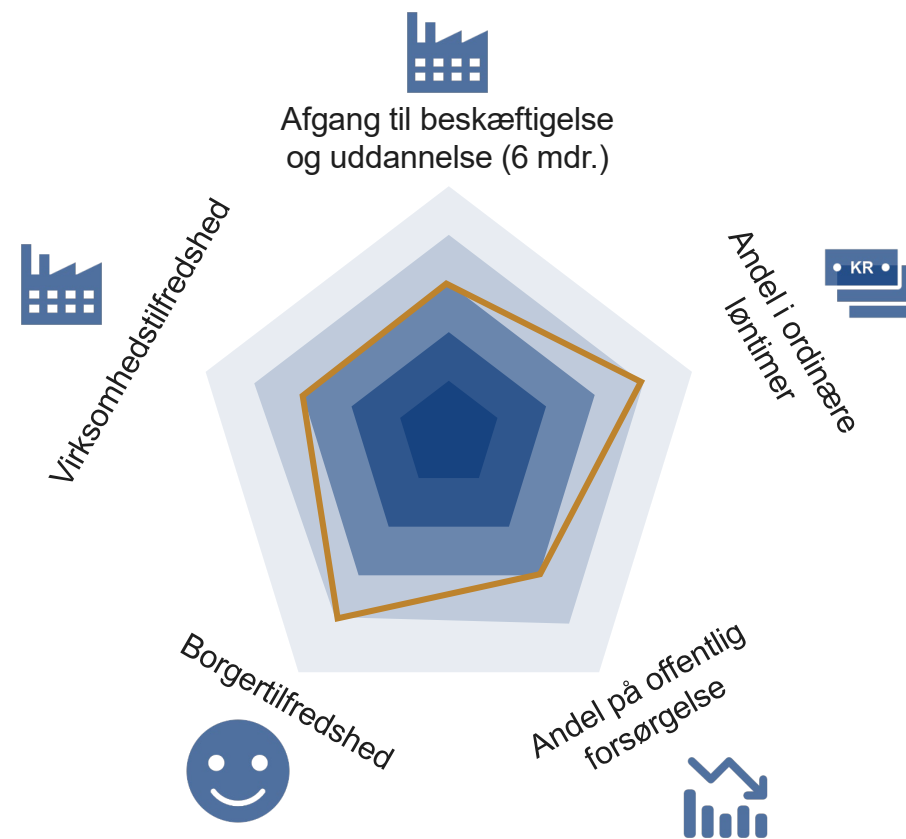
Bedre sammenhæng mellem offentlig og private it-løsninger for at mindske barrierer for brug af private leverandører

Styring efter resultater

#6

Fra proceskrav til resultatstyring

Fra proceskrav til resultatorienteret og individuelt tilrettelagt indsats

Besparelse på 3 mia. kr.

Fastholdt høj beskæftigelse

Mere tilfredse borgere

Mere enkelt og gennemskueligt system

Opmærksomhedspunkter

- Stor besparelse betyder mindre – men mere målrettet – indsats
- Omfattende ændringer af det eksisterende system kræver tid til implementering

Yderligere betragtninger om organisering

Overvejet model: A-kassernes ansvar udvides til seks mdr.?

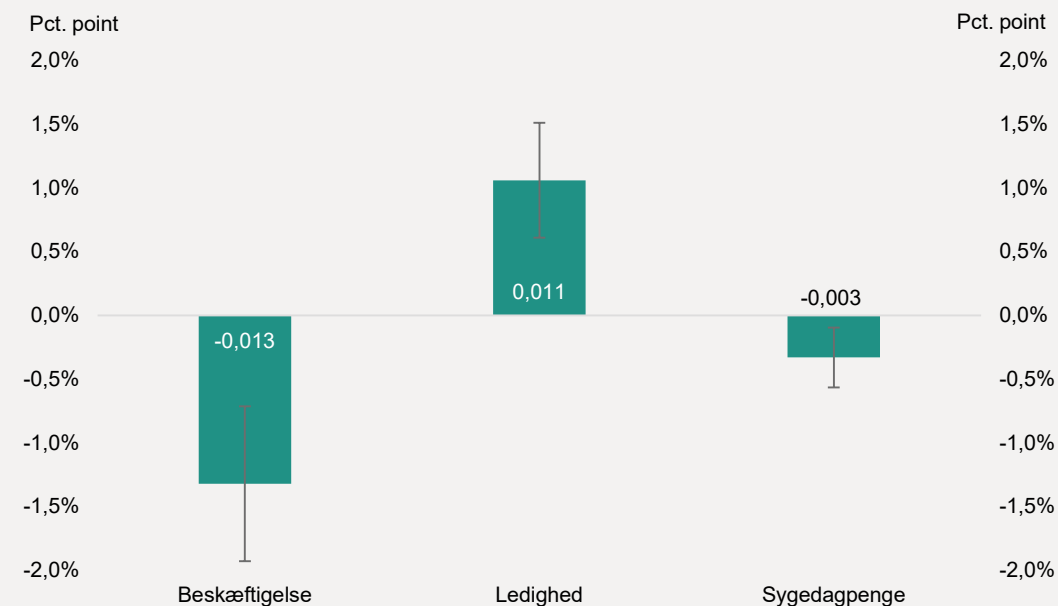
Potentielle fordele og ulemper

- Fordele tidligt i forløb: Fagspecifikt kendskab til arbejdsmarkedet + mulighed for tidlig indsats, når fyringer er varslet.
- Ulemper senere i forløb: måske behov for at overveje brancheskift + mere helhedsorienteret indsats pga. andre problemer end ledighed + behov for mere udgiftstunge indsatser

A-kasseforsøget overlod første tre mdr. til a-kasserne

- Evaluering tyder *ikke* på positive beskæftigelseseffekter
- Ekspertgruppens tilfredshedsanalyse kunne tyde på positiv effekt på tilfredshed

A-kasseforsøget: Evalueringen finder signifikant (lille) negativ effekt ved at overlade de første tre mdr. til A-kasserne

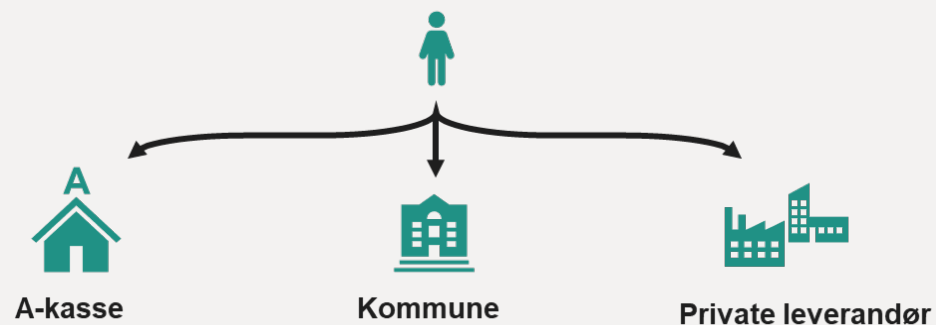
Overvej et model: Frit valg til aktør de første tre mdr.?

Potentielle fordele

- Ledige kan have fordel ved selv at vælge
- Konkurrence kan sikre, at aktørerne gør sig umage, og at kun de bedste overlever

Potentielle ulemper

- Vanskeligt at opbygge system, hvor borgerne er velinformerede om forskellige leverandørers evner og indsats
- Modsætningsforholdet mellem borgernes frie valg og nødvendigheden af, at indsatsen i visse tilfælde rådighedstester den enkelte borger
- Risiko for “cream skimming”
- Svært at lave god resultatbaseret aflønningsform

Tidligere erfaringer i DK og erfaringer fra udlandet

- Tyder ikke på, at en fuld fritvalgsmodel vil få flere borgere i beskæftigelse eller give en mere omkostningseffektiv indsats.

Færre målgrupper

Antallet af målgrupper reduceres
Fra 13 til 5 målgrupper

Forenkling af særregler

Fjerner og harmoniserer ca.
50 pct. af reglerne i indsatsloven

Reduktion af udgifter

Udgifter til kommunernes drift
reduceres med 1,2 mia. kr.

Forenkling af organisering

Fjerner over
50 krav til organisering

Færre samtaler

Antallet af samtaler i kommuner
og a-kasser reduceres med
500.000

Færre sanktioner

9 ud af 10 sanktioner forsvinder
for borgere længere fra
arbejdsmarkedet

Færre møder

Antallet af møder i rehabiliterings-
teamet reduceres med 40.000

Sygemeldte ud af jobcenteret

70.000 sygemeldte undtages
opfølgning

Fastholdt høj beskæftigelse

Ca. 500 flere fuldtids-
beskæftigede i 2030

Spørgsmål

Kommentar og debat

Claus Kreiner
Professor ved KU

Erik Simonsen
Vicedirektør i DA

Damoun Ashournia
Cheføkonom i FH

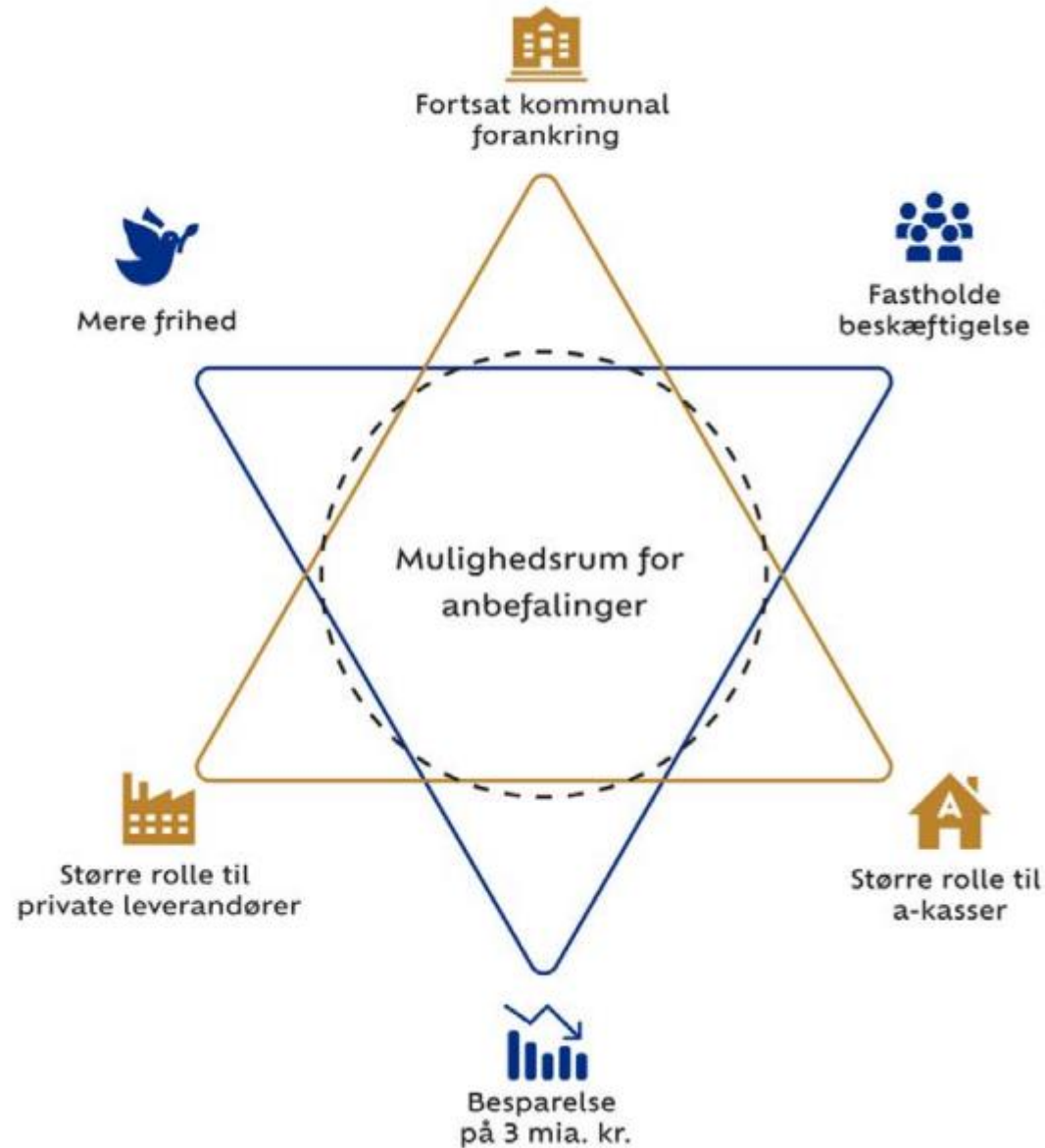
Kommentar til "Fremtidens Beskæftigelsesindsats"

Onsdag d. 11. september 2024

**FAGBEVÆGELSENS
HOVEDORGANISATION**

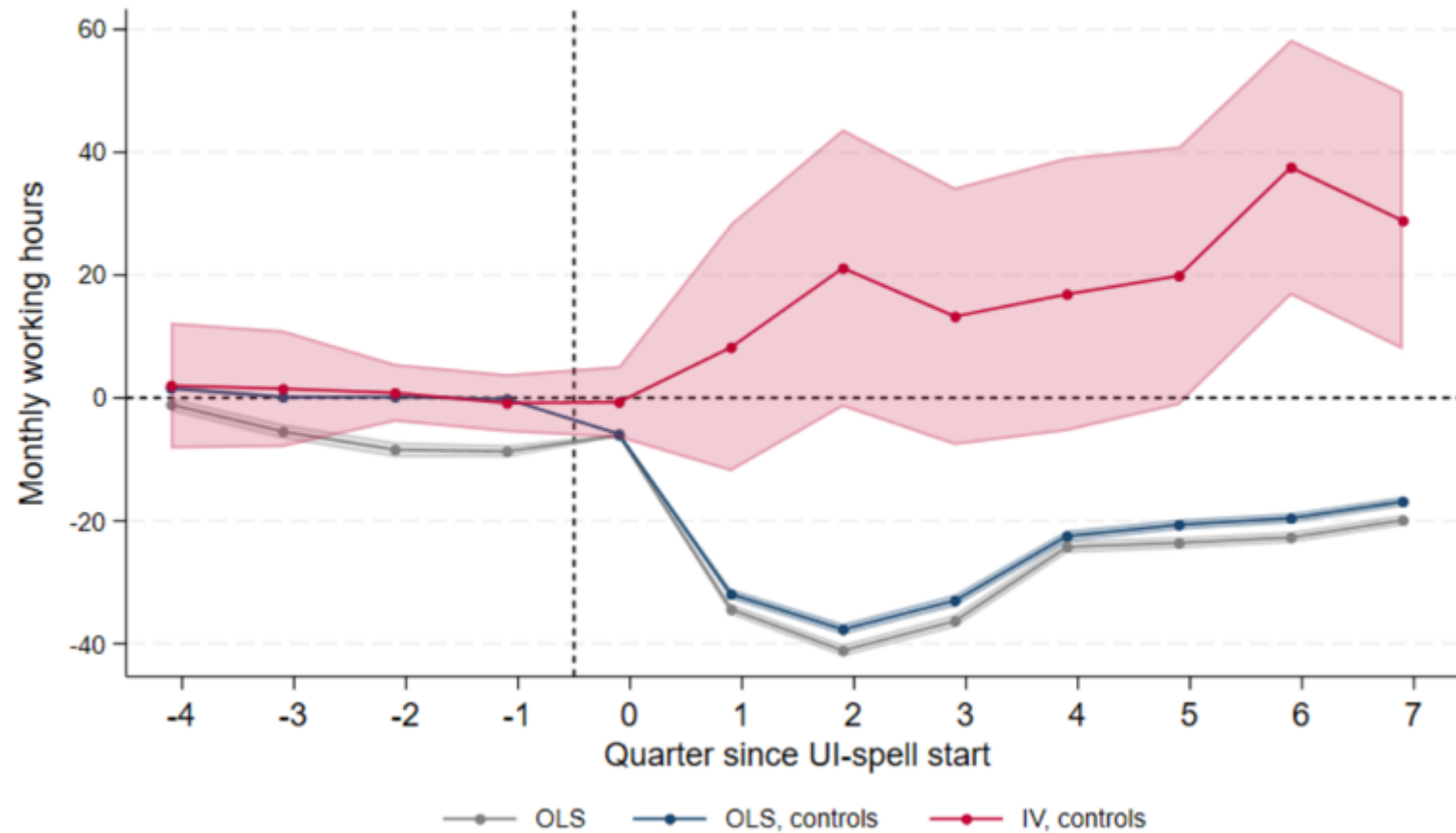
Figur 1. Specifikke mål og krav i kommissoriet danner mulighedsrum for ekspertgruppen

Virker den aktive arbejdsmarkedspolitik?

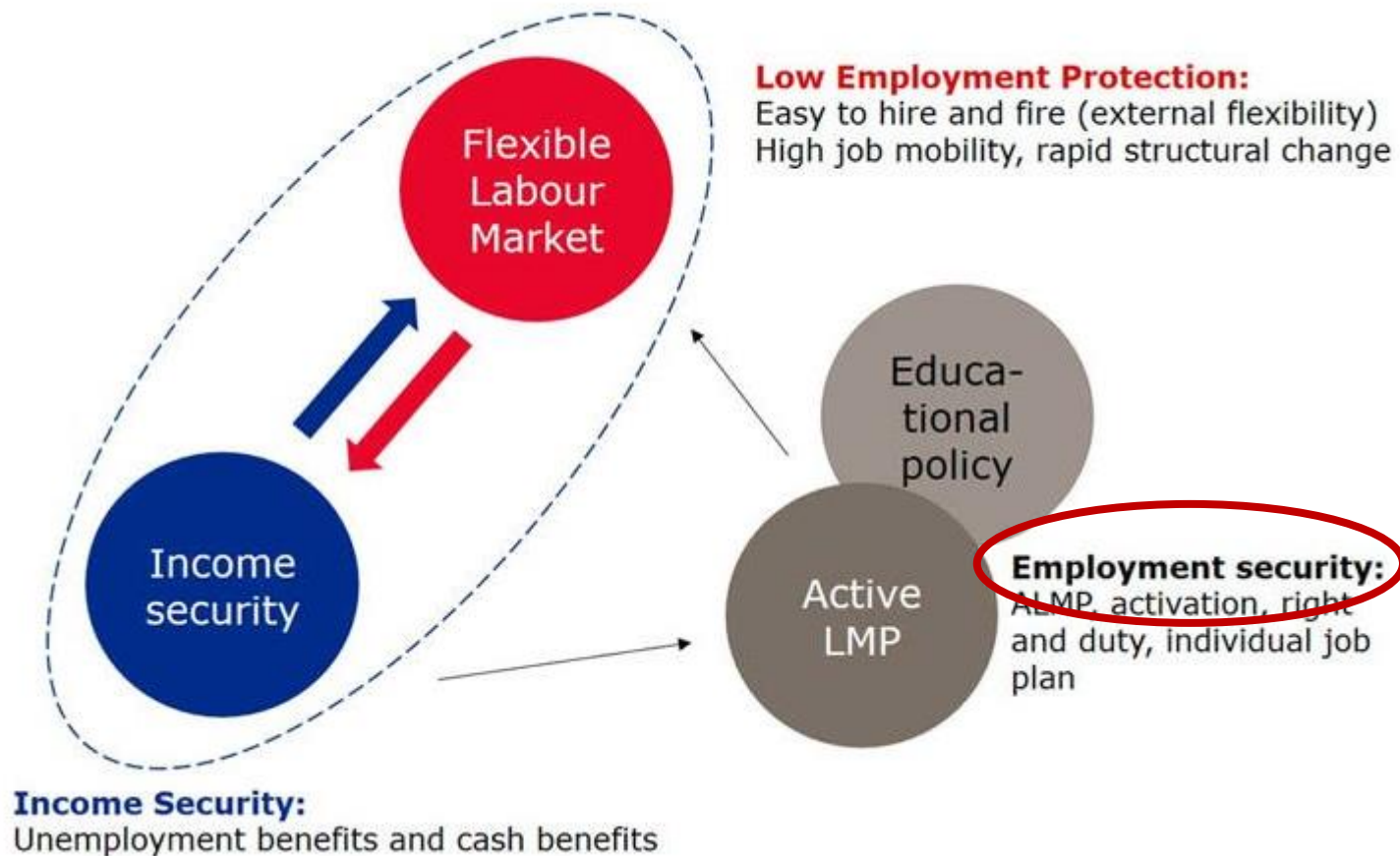
Humlum, Munch og Rasmussen (2024):

Figure 3 Effects of Assignment to Classroom Training on Hours of Employment

Konsekvenser ved mindre aktiv arbejdsmarkedspolitik

Lyt til eksperterne!

Lyt til eksperterne!

7. december 2022

Pas på med at skære i indsatsen for ledige

ØKONOMI

POLITIK

DANMARK

KRONIK Den globale afmatning vil også ramme os, men det ændrer ikke billedet af et dansk arbejdsmarked, der i bund og grund er velfungerende - ikke mindst takket være en mere aktiv indsats for at få ledige i job. Den skal vi værne om.

Lyt til eksperterne!

7. december 2022

Pas på med at skære i indsatsen for ledige

ØKONOMI

POLITIK

DANMARK

KRONIK Den globale afmatning vil også ramme os, men det ændrer ikke billedet af et dansk arbejdsmarked, der i bund og grund er velfungerende - ikke mindst takket være en mere aktiv indsats for at få ledige i job. Den skal vi værne om.

Kronik af Professor Claus Thustrup Kreiner (Økonomisk Institut) og Michael Svarer i Jyllands-Posten den 7. december 2022.

Spørgsmål

Næste medlemsarrangement 3. oktober kl. 17

European Economic Security in a World of Interdependence

Jeromin Zettelmeyer vil holde et oplæg, som kigger ind i EU's fokus på økonomisk sikkerhed, som et særskilt politisk mål.

- Hvordan adskiller dette sig fra tidligere forsøg på at øge modstandskraften og forebygge kriser?

Der er også en udbredt opfattelse af, at øget økonomisk sikkerhed bør tage form af "de-risking", der bevarer handelsintegrationer så meget som muligt.

- Men hvordan bestemmer vi præcist, hvad der skal fjernes risici?

Jeromin Zettelmeyer has been Director of Bruegel since September 2022.

Previously:

- Deputy Director of the Strategy and Policy Review Department of the International Monetary Fund (IMF).
- Dennis Weatherstone Senior Fellow (2019) and Senior Fellow (2016-19) at the Peterson Institute for International
- Economics and Director-General for Economic Policy at the German Federal Ministry for Economic Affairs and Energy (2014-16).

Tak for i dag

Følg os på LinkedIn

